Gemeente Borne

Bestuurlijke Memo

21int01182

aan	kopie	van	datum
gemeenteraad		J.A. Wissink	12-3-2021

betreft
Proces spoorwegovergang Het Vlier en Zeilkerweg zijnde Niet Actief Beveiligde Overwegen (NABO's)

Portefeuillehouder
M.J. Velten

Geachte gemeenteraad,

Zoals in het politiek beraad van 9 maart jl. door de burgemeester is aangegeven, krijgt u in deze memo een weergave van het proces dat we tot nu toe hebben doorlopen en nog gaan doorlopen aangaande de Niet Actief Beveiligde Overwegen (NABO's) in de gemeente Borne.

Programma Niet Actief Beveiligde Overweg (NABO)
ProRail is in 2018 het 'Programma Niet Actief Beveiligde Overwegen (NABO)' gestart. In dit programma zijn de openbare en de openbaar toegankelijke NABO's opgenomen. Een NABO is een type overweg welke niet wordt afgesloten door een slagboom met knipperlicht en bellen. In de gemeente Borne hebben we twee NABO's. Deze liggen in het noorden van de gemeente ter hoogte van Zenderen. Een bijkomstigheid is dat deze NABO's op Borns grondgebied liggen, maar dat ten zuiden van het spoor de gemeentegrens met Almelo ligt (zie bijlage 1, blauwe lijn). En juist deze ligging zorgt ervoor dat ook de gemeente Almelo geacht wordt mee te denken over de ontsluiting van hun wegen en de afsluiting van deze overwegen.

NABO's gemeente Borne
Eén NABO betreft Het Vlier. Deze is openbaar en ProRail wil deze graag saneren in het kader van het programma. De andere NABO ligt aan de Zeilkerweg en betreft een particuliere overweg voor de bewoners aan de Zeilkerweg 3 in Almelo. In bijlage 1 zijn ook de overwegen weergegeven. Ten noorden van deze overwegen is een beveiligde overweg aan de Grote Bavenkelsweg en ten zuiden een beveiligde overweg aan Het Hag.

Toename gebruik overweg
In het verleden werd de NABO Het Vlier niet veel gebruikt; veelal alleen door landbouwvoertuigen van agrariërs die bij hun land moesten komen. Echter door de aanleg van de Kleine Doorbraak in 2013/2014 is er een recreatieve route ontstaan die over de NABO Het Vlier gaat (bijlage 2, zie gele lijn). Deze is

opgenomen in het Routenetwerk Twente (bijlage 3). In de loop van de jaren is het gebruik van de recreatieve route over Het Vlier toegenomen, waardoor het risico van een ongeval groter is geworden, mede doordat het spoor tussen Almelo en Borne intensief bereden wordt.

De particuliere NABO Zeilkerweg wordt alleen gebruikt met als bestemming Zeilkerweg 3. Deze agrariër gebruikt deze NABO ook met landbouwverkeer om via Het Vlier naar zijn land te komen.

ProRail benadert gemeenten
Door het NABO-programma heeft ProRail ook bij de gemeente Borne en Almelo aangeklopt. NS heeft tellingen uitgevoerd van 28 juli t/m 9 september 2020, waarbij is geconstateerd dat er gemiddeld per dag 1 landbouwvoertuig, 1 auto en 31 voetgangers/fietsers gebruik maken van de overweg Het Vlier. Sinds 28 juli 2020 houden toezichthouders van NS de overweg in de gaten, vooruitlopend op de afsluiting.

Onttrekking van de overweg
Het afsluiten van een overweg - feitelijk het onttrekken van de openbaarheid van de overweg - is niet in één dag geregeld. ProRail volgt daarbij, in samenwerking met de gemeente Borne, een zorgvuldige procedure. Juist die zorgvuldigheid zorgt ervoor dat je commitment krijgt van de omgeving. Er wordt met alle belanghebbenden gesproken. Dit loopt uiteen van gemeenten waar de overweg in ligt, maar ook de mensen die noodzakelijkerwijs gebruik moeten maken van de overweg en allerlei vertegenwoordigers van wandelnetwerk, routebureau tot ruiterpaden. Met bovengenoemde belanghebbenden is overeengekomen dat we de onttrekking kunnen starten. Deze wordt nu voorbereid.

Alternatief voor afsluiting overweg
Het is belangrijk dat er, wanneer een overweg wordt afgesloten, een goed alternatief wordt ontworpen voor bijvoorbeeld de agrariër die bij zijn land moet komen of een wandel- of fietsroute die afgesloten wordt op het moment dat de overweg niet meer toegankelijk is. Op 26 januari 2021 hebben ProRail, Rentmeesters, gemeenten Almelo en Borne zowel de NABO's Zeilkerweg als Het Vlier besproken met de bewoners aan de Zeilkerweg 3, 3a en Zeilkerweg 4. Enkele dagen daarna heeft ProRail voor de NABO Het Vlier afzonderlijk nog gesproken met meerdere belanghebbenden die gebruik maken van deze overweg. Op 16 februari 2021 hebben ProRail, Wandelnet, Routebureau en gemeente Borne (Almelo was op de hoogte) overleg gehad over de NABO Het Vlier, omdat hier recreatieve routes over gaan. Hier is afgesproken dat de route wel tijdelijk al dicht mag, maar dat er wel een oplossing moet komen; hetzij een wandelbuis voor voetgangers en fietsers of meeliften met de Vloedbeltverbinding.

Afsprakenbrief
Afspraken die tussen ProRail en de gemeente Borne gemaakt gaan worden, zijn door ProRail op 10 februari 2021 gestuurd. Het betreft een concept-afsprakenbrief van ProRail. Hierin wordt de financiële bijdrage van ProRail geregeld om een definitieve oplossing voor wandelaars en fietsers te realiseren. Deze afsprakenbrief wordt op dit moment besproken met Almelo, omdat de oplossing ook op Almelo's grondgebied moet worden aangelegd. Wordt de oplossing de Vloedbeltverbinding, dan wordt de bijdrage van ProRail hierbij betrokken. Gaat de Vloedbeltverbinding niet door, dan zal er een wandelbuis moeten worden aangelegd. De kosten voor aanleg van de wandelbuis worden ingeschat op € 1.200.000. ProRail bekostigt 50% van deze oplossing en de provincie Overijssel heeft een subsidie beschikbaar van € 305.000. Met de gemeente Almelo willen we voorstellen om de overige kosten ad € 300.000 te delen. Eventuele meerkosten worden ook 50/50 verdeeld.

Gemeente Borne

Onderzoek zwaar verkeer op NABO
Op 25 februari 2021 hebben ProRail, NS en de gemeente Borne een overleg gehad. Uit analyse bleek dat dat zwaar verkeer langzamer de overweg kruiste dan ze in eerste instantie hadden gedacht. Afgelopen woensdag 10 maart is dit onderzoek openbaar geworden: (https://www.prorail.nl/nieuws/onderzoeken-ongeval-hooghalen-afgerond-direct-extra-maatregelen).

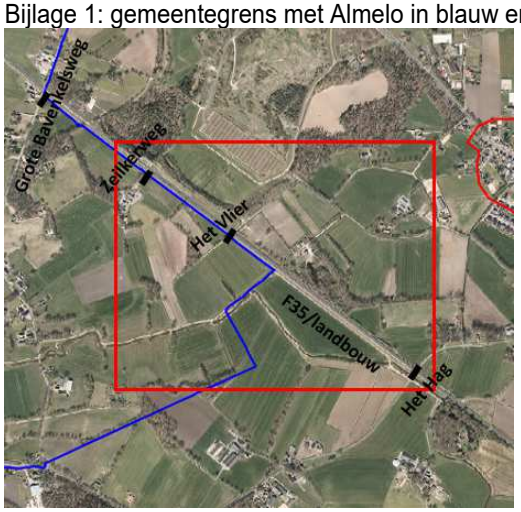
Gezien dit onderzoek is op 25 februari 2021 gezamenlijk besloten om de NABO Het Vlier, zo snel mogelijk nadat het onderzoek openbaar zou worden, af te sluiten voor motorvoertuigen, door middel van een verkeersbesluit. Dit is juridisch de snelste manier om de motorvoertuigen op de overweg te weren. Het verkeersbesluit is maandag 8 maart 2021 gereedgekomen en onder mandaat getekend. Afgelopen woensdag 10 maart 2021 is dit in de Staatscourant gepubliceerd en op donderdag 11 maart 2021 is de NABO Het Vlier afgesloten voor motorvoertuigen.

Proces onttrekking
De daadwerkelijke onttrekking van de overweg duurt langer, omdat u hierover beslist. Daarnaast is bij de voorbereiding van dit besluit de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (afdeling 3.4) van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het ontwerpbesluit zal 6 weken ter inzage worden gelegd, gedurende welke termijn zienswijzen kunnen worden ingediend. Na deze termijn kan er een definitief besluit worden genomen. Het proces voor onttrekking is al in gang gezet door onze juristen. U ontvangt het ontwerpbesluit op korte termijn. Daarbij zal aan u worden voorgesteld om het definitieve besluit te delegeren aan het college, in het geval er geen zienswijzen over het ontwerpbesluit zijn ingediend.

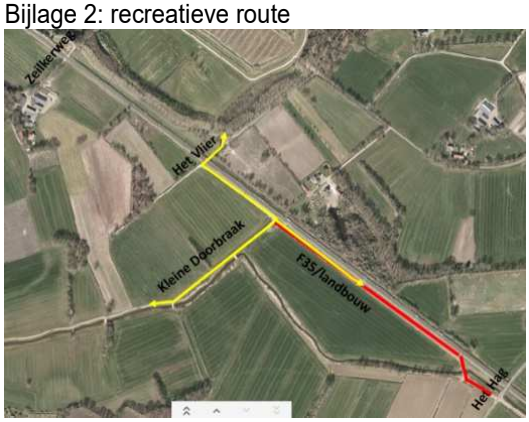
Noodlottig ongeval
Gezien het zorgvuldige proces dat wij met ProRail en NS hebben doorlopen en het feit dat we op donderdag 11 maart de NABO hebben kunnen afsluiten voor motorvoertuigen, maakt het noodlottig ongeval op zondag 7 maart des te wranger. Ook hoe dit is gebeurd, is bijzonder verdrietig voor alle betrokkenen. Wij proberen dan ook zo snel mogelijk de overweg in zijn geheel af te sluiten. Met dien verstande dat de oplossing voor het recreatieve verkeer nog wel even op zich laat wachten, maar dit is in overeenstemming akkoord bevonden. Voor de andere betrokken partijen die de overweg gebruikten met motorvoertuigen is een oplossing geregeld; zij kunnen omrijden.

Gemeente **Borne**

Bijlage 1: gemeentegrens met Almelo in blauw en de overwegen

Bijlage 2: recreatieve route

Bijlage 3: Routenetwerk Twente

https://twente.routemaker.nl/routeplanner/wandelen